

**Використання антиплагіатних систем для
забезпечення академічної доброчесності у
Харківському національному
університеті імені В. Н. Каразіна**

03.12.2018

- 1. Закони та накази ректора, що регламентують проведення антиплагіатних перевірок в університеті.**
- 2. Результати використання антиплагіатних систем для перевірки дипломних робіт.**

Використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності

Юридичне поле проведення перевірок текстів на наявність плагіату визначається:

1. **Закон України «Про освіту».**

Стаття 42. Академічна доброчесність.

2. **Закон України «Про вищу освіту».**

Стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти.

Стаття 32. Принципи діяльності, основні права та обов'язки закладу вищої освіти.

Використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності

Університетом підписано договори про співпрацю з компаніями, які надають можливість для пошуку ознак плагіату у текстах робіт:

1. ТОВ «Плагіат» (м. Львів) – надає доступ до он-лайн системи Strikeplagiarism.com (Польща).
2. ТОВ «Антиплагіат» (м. Київ) – надає доступ до он-лайн системи Unicheck.com (США).

Обидві антиплагіатні системи відповідають основним вимогам законодавчих актів в галузі академічної доброчесності та були рекомендовані МОН України.

Вони можуть бути використані для пошуку плагіату з метою недопущення його наявності у текстах документів.

Використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності

В університеті розроблені і діють наступні керівні документи:

1. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти, наказ ректора № 0501-1/173 від 14.05.2015 р.
2. Порядок проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів, наказ ректора № 0204-1/263 від 18.05.2018 р.
3. **Про використання антиплагіатної системи Unicheck для проведення перевірки наукових робіт**, наказ ректора № 0204-1/515 від 01.11.2018 р.

Використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності

«Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти» зобов'язує проводити перевірку наступних робіт:

- 1) підготовлені до друку наукові твори та навчальні видання;
 - 2) наукові періодичні видання університету;
 - 3) дисертації на здобуття наукових ступенів.
- При рекомендації творів до друку вони мають бути перевірені на відсутність академічного плагіату.
 - Висновок про невиявлення академічного плагіату у творі вноситься до рішення, ухваленого засіданням (науковим семінаром) кафедри (факультету).
 - За об'єктивність висновку про невиявлення академічного плагіату відповідальність несе керівник структурного підрозділу.

Використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності

«Порядок проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів» регламентує процес перевірки основних видів наукових, навчальних та методичних праць:

- дипломних робіт (проекти) студентів Університету, які отримують ступінь магістра;
- статей, що публікуються у наукових періодичних виданнях Університету;
- дисертаційних робіт, що подані до захисту до спеціалізованих вчених рад, які сформовані в Університеті, або підготовлені до обговорення на кафедрах Університету з метою їх рекомендації до захисту;
- монографій, підручників та навчальних посібників, які друкуються у видавництві Університету.

Антиплагіатні перевірки робіт, що проводяться у 2018 році

- 1) У лютому та травні 2018 року пройшла перевірка дипломних робіт магістрів на всіх факультетах університету, де вони передбачені навчальними планами. Також були перевірені бакалаврські роботи на історичному факультеті.
- 2) Перевіряються дисертаційні роботи та автореферати дисертацій.
- 3) Проводиться перевірка періодичних видань університету, які віднесені до першої та другої черг реєстрації у базі даних Scopus.
- 4) Проводиться перевірка монографій, підручників та навчальних посібників, що друкуються у видавництві університету.
- 5) Зараз триває перевірка дипломних робіт магістрів на всіх факультетах університету.

Перевірка дипломних робіт на наявність запозичень

Вчені ради факультетів (навчально-наукових інститутів), спеціалізовані вчені ради, а також редколегії наукових періодичних видань затверджують показники оригінальності для кожного виду робіт.

Для дипломних робіт рекомендовані показники оригінальності за Коефіцієнтом Подібності № 1 становлять:

- не більше 20% – оригінальна робота (позитивний висновок про відсутність запозичень),
- від 21% до 50% – задовільно оригінальна робота,
- від 51% до 90% – умовно оригінальна робота,
- більше 90% – неоригінальна робота.

Перевірка дипломних робіт на наявність запозичень

Якщо робота визнана умовно оригінальною, то члени кафедри разом із науковим керівником роботи мають проаналізувати звіт подібності та винести рішення щодо можливості її захисту.

Якщо прийнято рішення про неможливість допустити умовно оригінальну дипломну роботу (проект) до попереднього захисту, студенту дається п'ять робочих днів на корегування тексту роботи.

Якщо робота відразу визнана неоригінальною, або якщо за результатами повторної перевірки робота оцінюється як умовно оригінальна або неоригінальна, то робота не допускається до захисту. **Студент підлягає відраховуванню з університету як такий, що не виконав навчальний план.**

Перевірка дипломних робіт на наявність запозичень

Результати перевірок дипломних робіт у січні 2018 р.
(магістри, строк навчання 1.5 роки)

Факультет	Кількість робіт			
	оригінальних	задовільно оригінальних	умовно оригінальних	направлених на доопрацювання
Біологічний	41	0	28	0
Економічний	27	14	104	1
Іноземних мов	95	3	9	4
Історичний	56	0	0	0
ФКН	31	0	4	0
МЕВ та ТБ	38	13	51	3
Психології	41	0	10	6
РБЕКС	42	1	8	4
Соціологічний	80	13	0	0
Філологічний	80	1	5	5
Філософський	14	0	4	2
Юридичний	64	18	52	26
Всього:	609	63	275	51
% від загального числа робіт	65.8 %	6.8 %	27.4 %	5.5 %

Загальна кількість перевірених робіт – 925, недопущених до захисту через плагіат – 0

Перевірка дипломних робіт на наявність запозичень

Результати перевірок дипломних робіт у травні 2018 р.
(магістри, строк навчання 2 роки)

Факультет	Кількість робіт			
	оригінальних	задовільно оригінальних	умовно оригінальних	направлених на доопрацювання
Екологічний	17	11	0	0
ГГРТ	62	0	7	1
Математики і інформатики	23	1	14	0
Фізико- енергетичний	20	0	0	0
Фізико-технічний	0	0	6	0
Фізичний	19	1	14	0
Хімічний	50	7	6	0
Каразінська школа бізнесу	8	0	10	1
Історичний (бак.)	46	8	0	0
Юридичний	2	0	1	3
Всього:	247	28	58	5
% від загального числа робіт	73.1%	8.2%	17.1%	1.5%

Загальна кількість перевірених робіт – 338, недопущених до захисту через плагіат – 0

Перевірка дипломних робіт на наявність запозичень

Висновки:

- 1) Системи Strikeplagiarism.com та Unicheck.com відповідають основним вимогам щодо виявлення плагіату у текстах, їх використання робить цей процес автоматизованим та частково формалізованим.
- 2) Система забезпечення якості вищої освіти, що розроблена та діє в Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна, дозволяє своєчасно виявити ознаки плагіату та запобігти його появу у дипломних роботах студентів, а також у друкованих працях працівників та здобувачів вищої освіти університету.